

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”,

în cauza civilă la cererea înaintată de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind retragerea Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a licenței pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 septembrie 2017, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus cerere în judecată solicitînd retragerea licenței seria A MMII nr.xxxx eliberată la 13 martie 2007 Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

În motivarea acțiunii a indicat că Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” la data de 03 martie 2017 a depus declarația privind prelungirea licenței pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

În urma examinării declarației nr.RE17-14-33312 din 03 martie 2017 Camera de Licențiere a emis decizia nr.413 din 09 martie 2017 privind prelungirea licenței Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” seria A MMII nr.xxxxx din 13 martie 2007 pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Conform pct.2 din decizia nr.1798/RE din 10 iunie 2015 privind eliberarea licenței, în temeiul art.11 alin.(6) al Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Camera de Licențiere a notificat titularul de licență despre necesitatea conformării activității întreprinderii la art.29 și 36 Codul funciar, art.4 alin.3 lit.a) și art.5 alin.1 al Legii cadastrului bunurilor imobile și a avertizat despre posibila retragere a licenței în cazul neînlăturării neajunsurilor menționate și neprezentării informației privind lichidarea acestora pînă la data de 09 iunie 2017.

Astfel, Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a prelungit licența pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile” în baza deciziei din 09 martie

2017 fiind notificată despre necesitatea conformării activității licențiate legislației funciare, în scopul neadmiterii efectuării exploatării contrar destinației terenurilor. Pct.2 din decizia nr.413 din 09 martie 2017 urma a fi executat de către Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, sub sancțiunea retragerii licenței.

Titularul de licență, prin declarația din 03 martie 2017 privind prelungirea licenței, a confirmat pe propria răspundere responsabilitatea pentru respectarea condițiilor de licențiere la desfășurarea genului de activitate pentru care se solicită licență și pentru veridicitatea documentelor prezentate.

În legătură cu nerespectarea de către Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a obligației expuse în pct.2 al deciziei nr.413 din 09 martie 2017, Camera de Licențiere a emis decizia nr.14 din 21 septembrie 2017 privind retragerea licenței seria A MMII nr.xxxxxxx din 13 martie 2007 pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Prin încheierea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost scoasă de pe rol cererea înaintată de petiționarul Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, persoana interesată Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, privind retragerea licenței, din motivul că reprezentantul petiționarului Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova fiind înștiințat prin intermediul telefonogramei despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele neprezentării, nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă, iar reprezentantul persoanei interesate nu a solicitat examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul petiționarului Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova privind anularea încheierii judecătorești din 13 octombrie 2017 de scoatere de pe rol a cererii înaintate Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, persoana interesată Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”.

Prin decizia din 26 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău din 13 octombrie 2017, prin care s-a scos de pe rol acțiunea și încheierea Judecătoriei Chișinău din 14 noiembrie 2017 prin care s-a respins cererea Agenției Servicii Publice a RM privind anularea încheierii scoaterii de pe rol a cererii depusă de Agenția Servicii Publice a RM împotriva Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” privind retragerea licenței.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a retras licența seria A MMII nr.xxxxxxx din 13 martie 2007 eliberată Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a stabilit că prin decizia Camerei de Licențiere nr.413 din 09 martie 2017 a fost prelungită licența seria A MMII nr.xxxxxxx din 13 martie 2007 eliberată Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”, ultimii fiind notificați despre necesitatea conformării activității întreprinderii la art.25, 36 Cod funciar și art.4 alin.(3) lit.a) și art.5 alin.(1) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 și, avertizați despre posibila retragere a licenței în cazul neînlăturării neajunsurilor și neprezentării informației privind lichidarea acestora pînă la 09 septembrie 2017.

Din motivul nerespectării de către agentul economic a obligației stabilite prin decizia nr.413 din 09 martie 2017 privind prelungirea licenței, prin decizia șefului Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept al Agenției Servicii

Publice nr.14 din 21 septembrie 2017, legal și întemeiat s-a retras licența seria A MMII nr.xxxxx din 13 martie 2007 eliberată Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile” începând cu 21 septembrie 2017.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, fiind menținută hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani în cauza civilă la cererea înaintată de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, persoana interesată Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, cu privire la retragerea licenței.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond și-a fundamentat soluția pe un material probator complet, ce incontestabil demonstrează temeinicia cerințelor intimatului cu privire la retragerea licenței apelantului, hotărârea instanței de fond fiind întemeiată și legală, iar argumentele apelantului fiind nefondate.

La 23 iunie 2018 Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând să fie casată parțial decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.(2) lit.a) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele ierarhic inferioare la examinarea cauzei civile au încălcat normele de drept materiale și procedurale.

Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a fost obligată la data de 01 septembrie 2017 să prezinte Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept copia de pe actul expertizei ecologice de stat a documentației de planificare și proiect, legată de folosirea subsolului, eliberat de Inspectoratul Ecologic de Stat de pe lângă Ministerul Mediului și extrasul din Registrul bunurilor imobile a terenurilor cu destinație pentru exploatarea miniere. Deoarece documentația menționată era aproape gata, Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” la data de 25 august 2017 a depus cerere prealabilă prin care a solicitat acordarea timpului suplimentar de 3 luni pentru a prezenta documentația solicitată. Ca răspuns la cererea din 25 august 2017 Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” a recepționat la data de 27 septembrie 2017 decizia privind retragerea licenței nr.14 din 21 septembrie 2017.

A menționat că Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” dispune de terenuri cu diverse suprafețe și moduri de folosință. Unele terenuri nu sunt antrenate în activitatea extractiv-minieră, care urmează a fi consolidate cu schimbarea ulterioară a modului de folosință în corespundere cu prevederile legislației în vigoare pe măsura dezvoltării și înaintării lucrărilor extractive, probe în acest sens fiind prezentate instanței.

Instanța de fond și instanța de apel eronat au aplicat normele procesuale în partea art.121-122 Cod de procedură civilă. Astfel se face trimitere la faptul că intimatul a emis decizia privind retragerea licenței Societății pe Acțiuni „Cariera Micăuți” pe data de 21 septembrie 2017 și s-a adresat în instanță pe data de 26 septembrie 2017 cu respectarea termenului de 3 zile lucrătoare prevăzut de art.343/1 alin.2 Cod de procedură civilă, însă termenul a fost omis de către intimat, așa cum acesta urma să se adreseze în instanță pe data de 25 septembrie 2017, în consecință

instanțele de judecată au încălcat normele de drept procesuale indicate în art.343/1 alin.2 Cod de procedură civilă.

Mai mult ca atât, conform art.343/4 Cod de procedură civilă instanța urma să examineze cererea de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, însă cererea fiind depusă la data de 26 septembrie 2017, a fost examinată cu pronunțarea hotărârii abia la data de 25 ianuarie 2018, cu încălcarea termenului stabilit de lege.

Recurentul a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație faptul că Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30.07.2001 s-a abrogat pe parcursul examinării cauzei și activitatea apelantului nu este supusă licențierii, ceea ce înseamnă că nu există obiectul litigiului.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că Curtea de Apel Chișinău a emis decizie pe cazul dat la 21 iunie 2018, recursul declarat la 23 iunie 2018 de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, fiind depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Mai mult, recurentul a solicitat în recursul său casarea parțială a deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice, însă în actele judecătorești contestate cu recurs dispoziție privind încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică nu se conține și nici nu s-a înaintat o asemenea solicitare din partea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (a se vedea cazul Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate de către Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți” sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cariera Micăuți”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh